

Afløsning ved kongl. Resolution kunne paatvinges de øvrige Communer i Landet. Skal jeg altsaa uden Betænkelse kunne gaae ind paa de foreslaaede Bestemmelser, saa troer jeg vigtigst, at der maa træffes saadanne Forandringer deri, at den Majoritet, paa hvis Afgjørelse det beroer, om Offeret skal afløses, kommer saa nær som muligt hen imod Eenstemmigheden, — fuldstændig Eenstemmighed veed jeg vil være det Samme som at forhindre Foranstalningen — og dernæst, at den Bestemmelse ikke kommer til Gyldighed, at Afløsningen skal kunne paatvinges Resten af Landets Communer, naar den først er fæstet efter et tildeels frivilligt Forlangende i den ene Halvdeel. Jeg for mit Vedkommende vilde derfor ikke kunne stemme for de foreliggende Forslag, hverken det under Nr. 63 eller det under Nr. 65, hvis denne Behandling har den endelige, men jeg vil dog maaskee komme til det Resultat at stemme for det under Nr. 63 opførte Forslag, saafremt der under nærværende Forhandlings videre Gang maatte fremkomme saadanne Udtalelser, at jeg tør gaae ud fra den Forudsætning, at man til tredje Behandling vil forandre Bestemmelsen om, at Valget lægges i $\frac{2}{3}$ s af Familiefædrenes Haand, navnlig derhen, at et langt nærmere mod Eenstemmighed gaaende Forholdstal fastsættes, og under den Forudsætning, at det under Nr. 62 anførte Forslag enten forkastes eller faaer Udsigt til en væsentlig Forandring ved næste Behandling.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg deler, som det af tidligere Forhandlinger vil være bekendt, den Anskuelse, der ogsaa idag er udtalt af et geistligt Medlem her i Thinget, at der i og for sig ikke er Noget at erindre imod Offer og Accidenter, og at de endogsaa, forsaavidt de bevare Frivillighedens Charakter, stemme særdeles godt overens med det christelige Kirkevæsen. Naar det imidlertid virkelig skulde vise sig, at denne Indretning med Offer og Accidenter skulde have den offentlige Mening imod sig, da kan dette ikke Andet end udøve en væsentlig Indflydelse paa min Stilling til Sagen. I nogle Forhold forekommer det mig, at den offentlige Mening har en mindre Vægt og Be-

tydning; jeg kunde saaledes tænke mig, at den kunde være imod, at Præsterne havde Afsløsing; dette vilde ikke udøve nogen videre skadelig Indflydelse paa deres Bedrift, og heller ikke paa deres Embedsvirksomhed. Forholdet til deres Præstegaarde vilde blive uforandret. Med Hensyn til Offer og Accidenter er Forholdet derimod et Andet, og hvis jeg havde Stemme her i Thinget, vilde jeg vel stemme imod de foreliggende Forslag, der gaae ud paa at afløse Offer og Accidenter, men hvis der skulde komme til at foreligge Eenstemmighed imellem begge Rigsdagens Afdelinger om, at det var ønskeligt at faae dem afløste, saa vilde dette for mig være et vægtigt Motiv til at gaae ind paa et Forslag, der sigtede til at afløse disse Byrder. Naar jeg efter disse almindelige Bemærkninger betragter de Forslag, som her foreligge, maa jeg anerkende, at der i en Henseende gaaer en forstandig Skjønsmhed igjennem begge Forslagene, som bestaaer i, at Intet af dem indeholder Paabud om Afløsningen af Offer og Accidenter, men overlader det til Communerne, hvorvidt de maatte ønske det eller ikke. De have med andre Ord aabnet en Afgang til at faae Offer og Accidenter afløste, saaledes at det vil beroe paa Stemningen i selve Kommunen, hvorvidt denne Afgang vil blive benyttet eller ikke. Den Bestemmelse, der er optagen i begge Forslagene, vilde ogsaa for mig være en væsentlig Betingelse for at gaae ind paa noget Forslag i saa Henseende, da jeg troer, at det er ikke mere end Ret og Billigt, at Lovgivningsmagten ikke selv træffer Afgjørelsen, men lægger denne i vedkommende Communes Hænder. Naar jeg dernæst tager begge Forslagene, da have de begge visse Fortrin og visse Mangler; de kunne saa at sige supplere hinanden i den Skikkelse, hvori de foreligge.

Begge Forslagene ere enige om, at det skal være Familiefædrene, det skal komme an paa. Jeg veed ikke, om dette Udtryk er aldeles correct; det forekommer vistnok nu og da i administrative Bestemmelser, men jeg troer dog, at det Udtryk, der er det hyppigste i Lovsproget, er „de, der holde Dug og Diss“. Selve Begrebet „Familiefæder“ kan være en vanskelig Sag at bestemme. Naar En har eet Thende, kan han allerede siges at